

nable, cònsou, dissonar, -nant, -nància, malsonant, semisonant, plenisonant, semisonança, plenisonança, ressonar, ressonant, ressonància, ressonança, resò, morir-se de resò, ressonador, ressonós, rere-so, rerassò, sondre, sonometria, unison, unissò, a l'unissò, unisonant, unisonància, unisonal, +supersònic, sometent, somatent, someteneda, sometenista

So 'acte de dormir' (extravagància insular), V. *son* So, article pop. balear, V. es II So pron, V. ço i seu 10 So, el so N, V. senyor

Soanar, V. susanyar Soavir, V. suau Sobat, V. sabat

SOBALMA, V. balma Suplementem ací les dades aplegades en el vol. I, 605 i 607n 3. *Sobalma* ja apareix, en el context medieval, en els Privilegis de Catí, maestr., c. 1400: «a qualç d'una roquiça que s'i fa una *sobalma* xica, ha altra fita» (BSCC xv, 88). «*Subalma*: roca superficial» eiv. PzCabr. 607b45: *sospáyma* 'vessant molt inclinat' Garrigues (Cogul, Sarroca de Ll, 1935-6); *suspáymę* Montoliu de Ll (1964). 607b46: *sozbáyma* 'balma dins el Roc de la Justícia', Alinyà (1957).

Fora d'això és quasi pertot un vessant de les muntanyes. 607b47: *sopálma* val. S. (Font d'En Carròs, Verger, Xixona, 1963). 607b54: *ibid.* (Llombai, Alfarb, Simat de Vallidigna, 1962). 607b58: *sobálba* 'vessant' en un poble de l'Ebre (Rasquera: Serra de Cardó, 1936), on segurament hem de resistir a la temptació de relacionar amb el rètic *palva*, que sobretot en formes germanitzades (*palfen*, *balfen*) recollí ja Schmeller, *Dial des Sudturols*: I, 236, car l'isolament d'aquesta forma a l'Ebre suggereix dilació merament local de *sobalma*. En fi hi ha formes encreuades: *pálma* 'vessant' a Benissa (*sopálma* × *balma*); *sokáyma* nom d'una balma on es refugien pastors a l'alta Vall Ferrera (coma de Sotillo, pujant d'Àreu a la Pica d'Estats, 1880, 1932), «a la *sokáyma* d'una penyeta» entre això i Andorra (Civís, 1964): en els quals hi ha encreuament amb el triple tipus en *k*: cat. *cova*, llgd. *cauna*, i a Vall Ferrera *cauba* (BDC xxiii, 293) i *canya* 'cau, covarxa' (BDC xx, 291); aquest també el sento a Civís (1964).

De *sobalma* és derivada una paraula masculina, el mall *sobam*, que pròpiament significa un 'reclau que surt enfora, damunt o més enllà d'un camí' (*AlcM*), i correspon a *sobalma* tal com *pam* a *palma*, *cop* a *colpir*, *om* a *olma* i *olmissers*: mot predilecte d'AMALcover: «el catrerany tan envitricollat, com ple de reclaus i *sobams*, de la depuració ---» BDLG vi, 202, 370, 'ensopegall' ib. viii, 134, 'contratemp, sotragada' ib. xiii, 1; cf. els masculins que cito a 605b41 i 607b58 De *sospalma*: *sospaumar* 'tirar per un vessant enllà', en el Segrià S. (Alcanó, Sarroca de Ll, 1935-6), *sospalmejar* 'id.' val. S. («la ralla amb Barx va *sospalmejànt* des de l'Alt de la Sima al del Morteret», Pínet, 1962)

Sobam, V. *sobalma*

Sobarbada 'repte, ferreny retret verbal', Labèrnia, 60

pp. 708, 1037, afegir-ho a *barba* i al seu derivat *sobarba* (I, 633b57) «Eren en Roma dos hòmens: lo hure tafur e venie de gran linatge ---; l'altre era fort notable en nobles obres, e de linatge sotil hom --- Lo antic dix: —Yo vinc de tal noblea— Lo novell li dix: —En mi comença, e en tu és finida noblea—. Quina *sobarbada* li donà», StVicentF (*Quar*, 70 99).

Sobatre, *sobatuda*, V. *batre* I, 731b44-52, *sambatuda* (b52): «un vespre apareix el cel cobert d'espessos núvols, empesos per una ventada desfeta; els mariners, atents només a protegir les naus contra les *sambatudes* de les ones, a les fosques perden la direcció ---», Ribas de Pina (*Conq de Mall, IdOr*, p. 10): alteració de *sobatuda* per influència del quasi-sinònim *embat*.

Sobec, V. *subet*, *-bec* *Soberà* (per *sobirà*), *soberg*, *soberguejar*, *sobergueria*, V. *sobre* *Sobersada*, V. *so brassada* *Sobet*, V. *subet*

DE SOBINES, 'ajagut de panxa enlaire', locució derivada de l'arcaic adjectiu *sobí(n)*, *-ma*, que es deia del qui està en aquesta posició, provinent del ll. sūpīnus, -a, -um, id. □ I^a doc: *sobí*, *-ma*, adj., fi S. xii; en *sobines*, mj. S. xiii; *de sobines*, S. xiv.

En una poesia de Guillem de Berguedà, sempre verd pujat: «Disciplina / fai en tina [no de vi!] / quan la pot tener *sobina*, / ab sa *pina* [vingui o no de p..., és igual] / qu'él trahina / josta la coa següina» (i que aquesta cura vingui o no *saga*, ja s'entén que és de darrere, però el 'deixuplinant' usa l'altra), xxi, 38 (mss. C i R).

El mot no sembla haver pertangut mai a l'oc, en forma popular, car en la *Canson de Santa Fe* «Cel meiro ls *sautz* en tal train / mortz los laissavan en *sopin*», 10, la *-p* revela cultisme, i Ant. Thomas, comentant-lo, observa que l'altre testimoni que en cita Levy (PSW vii, 686a), i que ni aquest ni jo gosem identificar, també d'un trobador, anònim: «Mentre qu'ieu mi jazia / *sobinas*, ni dormia, / un baizer mi rendia / tan plazén / ---» és també de provenença catalana. Aquí tindriem, doncs, ja un ús adverbial (en «acusatiu grec»). «Jague en *sobines*» S. xiv (Alcoati, *Figura de l'Ull*, p. xxxi). Com a adjectiu aviat degué esvanir-se, si bé alguna memòria pogué quedar-ne fins una mica més tard, puix que Andreu Febrer, en el seu pastitx dantesco, trobant que en una «bolgia» de damnats «*supin* giacea in terra la gente / alcuna si sedea tutta racolta / ---» ho gira còmodament en «*sobins* jehien en terra ---» (*Inf* xiv, 171).

El que quedà és la locució adverbial a la qual donaren uns la forma en *sobines*, i els altres *de sobines*. «Can mon Fill fo al loc - on fo crucificat, / e 'n *subrines* mon Fill - ells hagren enversat / ---», Lluïl (*Plant de Nostra Dona*, v. 194, NCI iii, 62). «Tu fas que fol<|> que t'adevines / car hom t'à tenguda e<n> *sobines*» en el Llibre de Geomància Popular de mj. S. xiii (CaCandi, *MiscHic* 1, 171): on sembla que hem de pendre *car* en el sentit etimològic de 'per què'